

Г. Іванчук

кандидат педагогічних наук, доцент

Уманський державний педагогічний

університет імені Павла Тичини

ПРОВІДНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПІДГОТОВКИ АМЕРРИКАНСЬКИХ УЧИТЕЛІВ

Наукове пізнання реальних процесів розвитку педагогічної освіти в університетах США передбачає врахування того факту, що національній системі професійної підготовки вчителів у США характерна відносно невисока здатність до інтернаціональної інтеграції. Тому професійна освіта вчителів США виявляє значні відмінності у порівнянні з близькими за рівнем свого соціально-економічного розвитку країнами Західної Європи, а загальні тенденції виявляються у своєрідних національних формах.

Варіативність педагогічної освіти як закономірного явища зумовлена своєрідністю американського соціуму: "острівний" характер географічного положення, віддаленість від європейського континенту; динамічність іміграційних процесів; гнучкість, мобільність ринкової економіки як визнаного у світі лідера технологічного прогресу; специфіка американської освітньої філософії, поглядів її представників щодо вчителя та його підготовки.

Визначальний вплив на формування особливостей американських педагогічних традицій зробив ринковий прагматизм Джона Дьюї, органічно інтегрований з ідеалами протестантської етики виховання в учнів практичності і працьовитості, вмінь забезпечити собі комфортне і зручне життя. Саме це зумовило своєрідність освітньої теорії США, її концепцій педагогічної діяльності й професійної підготовки вчителів, орієнтувало їх на практицизм, педагогіку "ділячества", центрацію на потребах учня, а не на предметі викладання. Вказана тенденція особливо яскраво характеризує розвиток американської педагогічної освіти протягом останніх десятиліть, стаючи сьогодні все впливовішою, проникаючи у педагогічну ідеологію і відповідно орієнтуючи педагогічні пошуки. Студентів та учнів усе в більшій мірі починають розглядати як активних суб'єктів власної освіти.

Мультикультуралізм, гетерогенність та поліетнізм усе впливовіше стають основою життя диверситивного американського суспільства й кожного індивіда, зумовлюють розробку освітньої політики, програм підготовки вчителів, змісту освіти, встановлення психологічного і морального клімату і відносин між усіма учасниками освітнього процесу на усіх його рівнях, при яких кожний школяр або студент, незалежно від кольору шкіри, розрізу очей, етнічного походження, фізичних і розумових рис, статі і статевих орієнтацій, вікових, релігійних, політичних, класових, мовних і мовленнєвих відмінностей, мав би усі необхідні можливості для свого інтелектуального, соціального і психологічного розвитку.

Парадигмальне зрушення у бік постмодернізму, яке протягом останніх двох десятиліть відбувається в США, приводить до радикально нового розуміння політики, культури, освіти, науки. У сучасному світі ламаються усталені структури педагогічної освіти, стереотипи мислення її учасників, їхні уявлення. Усе більше поваги й толерантності виявляється до особистості індивіда, його ідентичності і прав. Авторитарні відносини між учителем і учнем, при яких перший нічого не знає, а другий навчає, перший підкоряється - другий підкоряє, перестають відповідати часові. Їх перегляд відбувається у напрямі відходу від авторитарного вчителя і шкільного адміністратора. Надається усе більше свободи учням в організації шкільного життя, у виборі навчального матеріалу та способів його засвоєння. У зв'язку з цим приділяється більше значення розвитку у студентів-майбутніх учителів навичок рефлексивного і критичного мислення. Теоретичною основою навчального процесу як у середній, так і вищій школі стає соціальний конструктивізм, критична педагогіка і постмодернізм.

Отже, сучасний американський вчитель є освітянином і політичним активістом. У навчальному класі він створює "спільноту учіння", що сприяє розвитку демократичних цінностей і практик через групове розв'язання проблем.